

L19601

KŘESŤANSKÉ LISTY A HUSŮV LID

časopis Národní Jednoty československých Protestantů v Americe a v Kanadě

Ročník LXII (XXI) Chicago, Illinois, Září (September)

číslo (No.) 9

Reentry of Second Class matter at the Post Office at Taylor, Texas. Acceptance for mailing at a special rate of postage provided for in section 1103. Act of October 3, 1917, authorized July 11, 1918.

Miroslav Matouš:

NOC NA HORÁCH.

*Měj, Bože, díky i za vrch pod nohama.
Mně vzhůru vede Tvoje píseň sama
a cesta po skalách mne neděsí.*

*Nechť úděl dne se zvolna nocí stává
a mizí slunce, zrudlé do krvava;
má duše Tvého světla přejde si.*

*Tak přijmi vděk i za kraj nehostiný,
kde ostré hrany hor a dotyk hlíny
mne stále znamenají na údech.*

*Ač páli bez ustání rány moje,
jdu pevně od propastí nepokoje:
Tvůj mír mne zve, Tvá výše a Tvůj dech . . .*

Pavla Moudrá:

Nasycení zástupů.

Dne 10. září 1940 zemřela v Praze spisovatelka Pavla Moudrá, průkopnice mravní a duchovní obrody. Dosud žijí její přátelé a bývalí posluchači, dosud jdou z ruky do ruky její spisy. Věříme, že nezahynulo semě, jež tato světlem Božím osvícená žena rozsávala v českém národě do svých osmdesáti let. Věříme, že její myšlenky opět ožijí a národ vrátí jeho pravému duchovnímu poslání. K učení její památky otiskujeme její kázání, které proslovila v r 1928 v Mikulášském chrámu na Staroměstském náměstí pražském.

V tichu a pokoře stojím tu před vámi. Je to po prvé, kdy žena vstupuje na toto místo, aby vykládala a hlásala slovo Boží. Byl na mne vznesen tento vážný úkol, a já, jako žena, musím se nejprve ptát, mám-li k němu právo. Pozdější církev — dávno poté,

kdy minula doba prvotního apoštolského nadšení, onoho pravého, křesťanského komunismu, v němž i ženy měly plnou účast — ztrnula v dogmatismu, v neplodných hádkách, v mudráctví, jak k němu Inula rozumová schopnost mužů.

Ale povšimneme-li si života, působení a slov Kristových, vidíme zřejmě, že ženy nikdy nevyučoval ze svého učení. Ba naopak, nejkrásnější slova, jaká kdy vyšla z jeho úst, promlouval k ženám. Slova o modlitbě v duchu a pravdě pronesl k ženě ze Samarií; slova o lepší stránce životní a o jednom potřebném mluvil k Martě; nejsvětější rozsudek "aniž já tebe odsuzuji" řekl opět ženě, a o Marii Magdaléně řekl: "Mnoho milovala, bude je mnoho odpuštěno." To vše svědčí o zvláštní přízni Ježíšově k ženám. Rozuměl jim a oceňoval je. A ony mu lásku odplácely láskou nejvěrnější a nejoddanější. Šly za ním až pod kříž, kde ho všichni zástupci silného pohlaví opustili, šly první k jeho hrobu a odměnou jim bylo, že ženě první se zjevil Kristus vzkříšený. Mezi ženami, následovatelkami Kristovými, nebylo žádného Jidáše, žádného zapírajícího Petra, žádného nevěřícího Tomáše. Byly věrny Kristu až za hrob, věřily v něj bezpodmínečně. A doba pronásledování prvních křesťanů vykazuje též počet hrdinných mučednic jako mučedníků. Počet světců nepřevyšuje počet světic Božích.

Beru si tedy právo v Kristově jméně mluvit i s kazatelny a v jeho jméně začínám výklad jeho slov, zapsaných v evangeliu Matoušově ve 14. kapitole, verších 13.-21.:

"Vyšel Ježíš, ušel zástup mnohý. I slítvalo se mu jich a uzdravoval nemocné jejich. A když bylo k večeru, přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: Pusté jest místo toto a čas již pominul. Propust' zástupy, ať

KŘESTANSKÉ LISTY a HUSOV LID

Christian Journal and the People of Hus
Křest'anské Listy 1898 Husův Lid 1940

Vychází měsíčně. Vydává Národní Jednota
Československých Protestantů v USA
a Kanadě

Published monthly by the National Union of
Czechoslovak Protestants of America

Redaktor (Editor) J. P. Tatter
Box 59, Hillsboro, Wisconsin

Články, zprávy pro časopis a knihy k recenzi
poslejte na redaktora.

Za své příspěvky odpovídají autoři sami.

Předplatné — Subscription \$2.00 per year.
Předplatné, milodary na časopis, jakož i pří-
spěvky Jednotě . . . k podpoře strádajících
uprchlíků, dětí a nemocných, zasílejte laska-
vě na adresu pokladníka Jednoty:

Mr. John Opie, 4800 South Hoyne Ave.,
Chicago 9, Illinois

Return Address Adresa Administrace
4800 South Hoyne Ave., Chicago 9, Illinois

Business Office — Obchodní úřadovna
P. O. Box 351, Taylor, Texas

jdouce do městeček, nakoupí sobě pokrmů. Ježíš pak řekl jim: Není jim potřebí odcházeti, dejte vy jim jísti. A oni řkou jemu: Nemáme zde než pět chlebů a dvě ryby. On pak dí jim: Přineste mi je sem. A rozkázav zástupu posaditi se na trávě, vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhledl v nebe, požehnal a lámaje dával učedníkům ty chleby a učedníci zástupům. I jedli všichni a nasyceni jsou. A sebrali což zbylo drobtů dvanácte košů plných. Těch pak, kteří jedli, bylo okolo pěti tisíců mužů, kromě žen a dětí."

Rozmnožití takto hmotu, aby z mála nasyceni byli tisícové, byl zázrak, jakých Kristus vykonal více a jaké dnešní materialistická doba popírá, zapomínajíc, že všechno hmotné je jen obrazem, podobenstvím věcí duchovních. Kristus měl dar Života a z bohatého jeho zdroje mohl málem nasítit i tisícíhlavý zástup. Měl i dar bohatství duchovního a sytil a napájel z jediného svého nitra statisíce duší lašných a žiznivých. Činil však ještě více: dal sama sebe za příklad. "Učte se ode mne!" řekl. To znamená: i vám, každému jednotlivci z vás, svěřena je hřivna, dar a schopnost sytit a napájet lačné a žiznivé duše svých

blížních. Darmo jste vzali, darmo dejte z pokladu srdcí svých! A vězte, že ho neubude, naopak, příliv jeho do srdcí vašich bude tím hojnější. Jsem plně o tom přesvědčena vlastní svou zkušeností a s důvěrou přistupuji k dnešnímu svému úkolu, abych i vás nasýtla svou malou dávkou chleba a rybiček, tak, abyste neodcházeli nenasyceni v duších svých.

Křtus měl chléb života. Co to bylo? Byla to radost ze života, důvěra v život, víra, že, jak praví Písmo: milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému; že je možno vyzískat ze zdánlivého neštěstí dobro a štěstí, ze škody zisk, z nemoci a úrazu zdraví a omlazení.

Přišli jste sem snad sklíčení starostmi, zachmuření hněvem proti bližnímu, stížení zármutkem nevděku, smutni nad ztrátou drahých bytostí, roztoužení steskem po nedostižném mučení neukojenou touhou, zmitání vášněmi závisi a žárlivosti. Pro toto vše je utišení a pokoj u Toho, který řekl: "Poďte ke mně všichni, kteříž obtíženi jste a já vám odpočinutí dám."

Nahlížím v duchu do vašich srdcí a vidím snad v každém nějaký ten setmělý koutek, opředeny pavučinami, nebo okénko, zamrzlé ledem lhostejnosti, o něž marně se opírají sluneční paprsky. Vidím zjizvené rány i nezhojené nemoci a boly vašich srdcí. Všichni, snad jen i v podvědomí hledáte provětrání těch zanedbaných komůrek, prolomení ledu, zhojení bolestí, utišení a pokoj.

Kéž se mi zdaří poukazem na Toho, který byl největším lékařem a utěшитelem duší, rozjasnit vaši temnotu, rozpustit zářem Božího slova ledy lhostejnosti, uzdravit vaše rány! Vráťte-li se do svých, snad zesmutnělých domovů jen o poznání šťastnější, spokojenější a veselejší, je dokonán zázrak nasycení mnohých nepatrnou dávkou.

Co značí hlásat evangelium? To znamená šířit radostnou zvěst, zvěst o otcovské lásce Boží, o milosti, o víře v nesmrtnost, o možnosti štěstí ve světě béd, o království Božím a jeho uskutečnění na zemi. Evangelium je nejryzejší optimismus, neomezená důvěra ve vyšší vedení, odevzdání se do nejvyšší vůle.

Bůh je láska a láska je Bůh, je jas a mír. Jak se rozšířilo křesťanství? Zdánilivě ho ne-

bylo. Smrti Ježíšovou jako by bylo všechno umřelo. Učedníci byli rozptýleni, ustrašení.— Jen ženy, jejich láska, provázely milovaného Mistra ke hrobu. Šla i ta, která ho nejvíce milovala a za nejvíc mu vděčila — Maria Magdalena.

A nalézá hrob prázdný. Zoufale volá k prvnímu člověku, kterého vidí: "Kam uložili Pána mého?" A tu jí zazní v sluch známý, milý hlas: "Maria!" Poznavši jej, klesá mu k nohám se slovy: "Rabboni! Mistře!" Dokonán zazrak vzkříšení. Na věky zůstává Magdalena obrazem v mrákotách, hledajících Pána, která naleznuvši ho, zasvěcuje se mu v oddanosti a lásce.

Ale Maria si nenechává svou radost pro sebe. Chce ji sdělit se všemi, kdo Pána milovali. "Žije, vstal z mrtvých! Není smrti!" Od té chvíle letí tato zvěst od úst k ústům a stává se podkladem nového náboženství, jehož hlavním poselstvím je radost, vítězství nad hřchem a smrtí. Vstal z mrtvých Kristus! Je s námi! Viděli jsme ho, dotýkali jsme se ho! On žije!

Bylo to nadšené obecenství srdcí a duší v té době radostného hlásání Krista vzkříšeného. Vzniká nová víra, která odtud dává duši křídla, dává jí jásat v mukách tělesných, tvoří hrdinství lásky a oběti. Ta radost je všem společná, pojí srdce k srdci, dává bohatému zřikati se majetku, odnímá chudému závist, změkčuje srdce sobecká. "Živ je Kristus a já s ním! Smrti, kde je osten tvůj? Peklo, kde je vítězství tvé?" Z té radosti společné, z toho úzkého spojení srdcí samo sebou vzniká společenství všech zájmů, práce i majetku prvních křesťanů. To je podklad *křesťanského* komunismu. Z duchovna vyšel a na zem se snáší v konkrétní formě prvních obcí apoštolských. Je výsledkem společné radosti, vzájemného se utěšování, bratrské lásky. Každé pozdější hnutí, které začalo od konce, zřizujíc utopistické obce komunistické, v nichž teprv *pak* měl zavládnouti duch Kristův, musilo nutně ztroskotat, protože začínalo stavbu od střechy. Takové odvrácení se od bližních v domnělé vlastní povýšenosti není dílem lásky, je dílem sobectví a závisti. Závist je podkladem *nepravého* socialismu. Závidím ti, kapitalisto, tvou nádheru a pohodlí, rozděl se o ně se mnou, který

mám bídu — a já, až je budu mít, budu horší kapitalista než jsi ty, protože mé nitro, které se dnes bouří závistí, zatvrdne pak ještě sobectvím, jež je podkladem kapitalismu, který já proletář, sice nenávidím a proklínám, ale z celé duše po něm toužím. To je lži-komunismus, socialismus, který chce brát, aniž sám by něco dával.

Naříká na bídu, na chudobu. Odstraňte bídu! Ale co je bída? Co je chudoba? Je veliký rozdíl mezi oběma. Při chudobě lze býti šťastným, lze ji i dobrovolně si zvolit. Chudoba nevylučuje krásu, čistotu, radost z umění, z přírody. Člověk spokojený v chudobě je vlastně boháčem. Patří mu všechno, nač hledí, je všeho pánem. V takové chudobě dovedl se František z Assisi rozezpívat jásavou hymnou na slunce, zemi, vodu i vítr, a v takové spokojené a šťastné chudobě žili i bratři a sestry s ním v prvotní Františkově obci.

Ale něco jiného je bída. Řeknu-li chudobný příbytek, mohu si představit čistou, vybilenou světničku, skrovný nábytek, pár květináčů v okně, prostý šat obyvatel pilně pracujících, aby vydělali na nejprostší stravu. Ale řeknu-li bídný příbytek, vidím zpustlost, špinu, nepořádek, domácí sváry, na těle obyvatelů cáry, všude dluhy, opilství, hřích — to je bída, která vede k zoufalství, krádeži a vraždám.

Takovou bídu přišel odstranit Kristus, když sám byl zvolil dobrovolnou chudobu.

Vrat'me se však k našemu evangelijnímu příběhu. Kristus měl moc nasytit chlebem života tisíce tisíců. I my můžeme hojně rozdávat z duchovních svých pokladů, aniž jich ubývá. Svůj poklad mohu získat i v nemoci a chudobě, není mi třeba čekat na doby štěstí a blahobytu.

Ve chvílích vlastní choroby a nemohoucnosti tanul mi často na mysli světlý příklad, jak jsem o něm četla v Turgeněvových "Lovcových zápiscích". Povídka se jmenuje "Živé ostatky" a je to příběh ruské venkovské služky. Krasavice, tanečnice, a zpěváčka, měla hochu milého. Zdá se jí za noci, že jí volá. Vstane, jde ven a v rozespalosti se zřítí se schůdků. Poraní si míchu a ochrnutá, neschopná pohybu, zmírá po sedmiletém utrpení, vyschnuvši na kostru. Ležet nehybně,

mladá, krásná, když láska volá, když venku život zpívá, ležet a hynout a nic, pranic nemít k radosti! Hoch se zatím žení, panstvo služku vyháňí — a Lukerja leží sedmý rok, leží v létě v kolniče v zahradě, v zimě v komůrce u přátel. Leží, myslí, pozoruje a vnímá z toho mála, co kolem ní zvučí nebo barvou se chvěje.

Co tu příčin ke kletbě, k zoufalství, k obžalobě všeho a všech! Jaká to křiklavá nespravedlnost, ležet a hynout, když jiní tančí a užívají! A co dělá Lukerja celý den? V létě naslouchá bzukotu včel a zpěvu ptactva. Některý ptáček, osmělený její nehybností, zazpívá jí písničku u samého lože. Děti jí nosí květiny. Voní k nim, raduje se z jejich barev. Sluníčko zabloudí až k ní a jednou i zajíček vběhl, honěn psy, až do kolničky.

I písničky si Lukerja zazpívá. Tichounce si opakuje všechny dívčí popěvky. Jak to bylo vše krásné, když tančila v chorovodech na lukách! Přešlo to navždy, ale zaplat' Pán Bůh za to, co bylo!

Ani zima, ač dlouhá a trapná, není pro Lukerju bez půvabu. Návštěvy přicházejí do komůrky, večer cvrček u krbu zacvrká, v noci krásné sny přicházejí. Tatínek a maminka se ve snu Lukerji klaní, že vykupuje jejich hříchy svým utrpením.

“Což tě srdce nebolí nad vlastní zbědovanost?” ptá se jí Turgenčv, který ji navštívil.

“Proč? Vždyť je jiným ještě hůř!” odpovídá Lukerja, a hned za ty jiné oroduje. “Měl byste paní matičku požádat — zdejší mužiči jsou chudí — aby jim slevila aspoň část obroku. Já sama nepotřebuji ničeho. Jsem spokojena.”

Ó, veliké, převeliké slovo! Být spokojena za takových běd a dovést se soucitem myslit na ty, kterým je ještě hůř! Kdo to dovede v naší rozeštvané době? Kdo by neproklínal, nereptal, ocitnuv se v postavení Lukerjině? Její příběh není smyšlenkou. Turgenčv ji znal, byla to dívka z jeho sousedství. Jeho velké srdce otevřené pro utrpení ženino, sklonilo se před ní jako před světlicí.

Zdá se mi, že je třeba postavu Lukerjinu vztýčit na nějaký sloup do daleka viditelný, jako maják, který by svítil do tmy utrpení na rozbouřeném moři.

A toto as mluví Lukerja všem rozbolně-

ným, nespokojeným a otráveným srdcím a duším: Je radost a požehnání ve všem, co je kolem vás. Nevidíte a neslyšíte toho, dokud tančíte, dokud se lopotíte. Ale uchylte se jednou do komůrky svého utrpení — nemusí to být ani tělesná nemoc, která vás zkrusí — a ztíšíte se v té komůrce. Nevolejte k sobě lékařů a kněží, kteří vám nepomohou. Ve vás je spása a království Boží, ve vás je to, co dává štěstí a klid. Za všech okolností, i za těch nejtěžších.

Duše Lukerjina a jí podobné nasyceny byly Kristovým chlebem života. Bezděčně i vědomě tuto radost nasycení sdělují s jinými a sytí celé zástupy. Nemohou, než rozdávat ze zdroje, který se jim otevřel. Myslím, že by ma radost, můj pocit trvalého štěstí byly mi vzaty, kdybych z nich co nejhojněji nerozdávala.

Stojí psáno, že když nasyceni byli zástupové, zbylo ještě kolik košů drobtů. Jsou i nižší tvorové nás, vesměs v lásku Otcovu pojatí, i jim je, v obraze drobtů, spadajících s našich stolů, brátí účast na díle rozhojnění darů milosti.

Po všechny věky sytí nás Kristus svým chlebem. Kéž povždy jsme hodni a ochotni brát jej z Jeho žehnajících ruky!

Přeslavná Lásko, Pane života i smrti, světle i stínu, Bože nevyslovitelný, dej více světla bloudícím synům a dcerám země! Sejmi bídu s našich beder, vyjmi hanbu z našich srdcí, která jsme poskvrnili odklonem od Tebe, probud' naše srdce k životu čistému podle Tvé vůle. Dej, aby všechna srdce zazářila jako bílý dech života, jímž prostupuješ vyvíjející se Vesmír. Spal v ohni pokání všechny hříchy světa. Rozdmychej ve všem čistou, blankytnou lásku! Dej ji svým synům a pokorným dcerám, tichým Mater Dolorosám, dej ji celé trpící zemi!

(Vysíláno do vlasti.)

SYROVÁ SKUTEČNOST

Když se ho ptali, proč nejde do kostela, poklepal si na levou polovinu hrudi a řekl hrdě: Já mám víru tady! Pak umřel a přítv se zjistilo, že tam má srdeční sval, jeden plicní lalok a nějaké somatologické drobnosti. Po víře ani potuchy.

—Bartoloměj.

Józa Novotný:

Samaritán...

(Lukáš 10: 30-37)

George Beernard Shaw řekl, že nejkrásnější dvě povídky světové literatury jsou Ježíšova dvě vypravování o Marnotratném synu a o Milosrdném Samaritánu. Má pravdu.

Pohledme na osoby, které vystupují v nesmrtelnému vypravování o Milosrdném Samaritánu. Jaká společnost!

Kněz, Levita, Samaritán, zraněný muž, loťi.

Na opuštěné cestě se sešli. Každý byl jiný. Co se stalo?

Nejprve zde stojí kněz. Jericho bylo plné kněží. Tento kněz byl služebník nejvyššího. Snad se právě vracel z chrámu v Jerusalemě, kde sloužil tomu Nejvyššímu. Měl být sloupem svým svěřeným. Možná, že měl Bibli a zpěvník pod paží. A nyní vidí zraněného v příkopě, který jest samá krev. Nemůže mluvit, avšak jeho krví podlité oči byly velmi výmluvné. Zastaví se a něco mluví. Co že to jest? "Dám ti dobrou radu. Nic tě to nebude stát. Tahle cesta jest velmi nebezpečná. Nikdy více tudy nechod." To bylo vše, co v této věci učinil.

Druhý byl Levita. Patrně pontocník prvního. Výpomocný kazatel. Snad nedávno skončil své studie také jako služebník Nejvyššího. A nyní vidí tutéž situaci. Avšak ani on není pohnut. Tvrdý muž. Také začne kázat: "Tohle jest velmi nepřijemné. Vím, že potřebuješ moji pomoc. Avšak právě dnes jsem velmi zaměstnán. Mám nejvyšší čas, abych dodržel slovo v městě. Až to skončím, možná, že se vrátím. Doufám, že zatím neumřeš. To by tady nebylo pěkné." Možná, že dosud některé žalmy mu zněly v duši. Avšak jeho srdce bylo tvrdé jako kámen.

V této naší historii tito dva by měli být lepší. A zatím jsou nejhorší.

Než tu už zase někdo přichází. Samaritán. Necnávisť mezi Židy a Samaritány byl na rozdíl. Průměrnému Židu Samaritán byl na stejné výši asi jako pes. Nesesedl by s ním u jednoho stolu. A nyní Samaritán má ve své moci Žida, který se nemůže hnout. Co učiní tento Samaritán tomuto Židu za všechna příkoří, která okoušel za léta od různých Židů?

Dopustí se pomsty? A kdyby to učinil, chtěli bychom ho velice odsoudit? Vždyť se to i stalo, když po poslední válce se dostal do dosahu stoupenec Hitlera některému Židu, který trpěl v koncentračním táboře. Nuž co učiní tento Samaritán? On k němu sestoupil do příkopu "milosrdentstvím hnut jest", praví Písmo. On velmi dobře porozuměl této situaci. Lépe než kněz a Levita. Oni tomu vůbec nerozuměli. Všechna národní zaujatost byla ta tam. Zde jest lidské stvoření, které potřebuje pomoci. Proto sestupuje, aby pomohl. I on měl něco jiného na práci. Avšak tohle jest důležitější. Vstoupil do příkopu s olejem a vínem a obvazy. A nyní he zvedá na svého osla, zatím co sám jde pešky. A když přijdou do hospody, řekne hospodáři: "Měj o něj péči." Nebyl bohatý, avšak, co měl, dal. Dva penízky, jako chudá vdova v chrámu jeruzalémském. Nebylo to dosti, avšak patrně učinil tak dobrý dojem na hospodáře, že mu počkal, až se vrátí.

Jak jest to krásné! Co vše z této historie povstalo! Kdo to může spočítat? Všechny nemocnice, sirotčince, starobince, Červený Kříž mají zde svůj původ. Tohle stvořilo křesťanství. Neztrácejme odvahu. Zde jest Ježíšova odpověď na otázku, kdo jest můj bližní. Jak tenkrát dlouho kněží o tom uvažovali, komu mají podat ruku, s kým jísti, s kým zasednout k jednomu stolu.

Kdo jest můj bližní? Ten, který potřebuje moji pomoci. Koho že máme milovat? Každého, kdo nás potřebuje—bez ohledu na to, zda má stejnou pleť se mnou, stejný původ, zda jeho rodiče byli proletáři nebo buržuové, zde stejně se mnou věří.

Jaká to jen revoluce povstala tímto vypravováním! Židům nebylo dovoleno jísti s pohanem. Každému Řeku každý, kdo nebyl Řek, byl Barbar. U Římanů to bylo ještě horší. Oni věřili, že jejich údělem jest, aby opanovali celý svět. A to činili bez milosti. Jeden z jejich poetů pravil: "Jaká radost viděti člověka v těžkostech." A jiný "Jaká rozkoš viděti topícího člověka, kterak zápasí s vlnami." Seneca zastával Nérona, když zabil svoji vlastní matku. Rekl: "Sympatie jest hrozná, není důstojná moudrého muže." Řím měl milion obyvatel, avšak ani jednu nemocnici, žádný ústav pro mrzáky. I tak velký muž

jako Plato řekl: "Mrzák by měl býti zabit." První nemocnice světa byla v Pontu, založená křesťanským duchovním. Byla to křesťanská císařovna, která byla první ošetřovatelkou nemocných. Za první světové války 90% všech darů na Červený kříž bylo od křesťanských církví. Kdo jsou ti lidé, kteří podporují nemocnice, sirotčince, starobince? Křesťané.

Křesťanství bez ducha Milosrdného Samaritána jest mrtvé. Onen Samaritán patrně toho mnoho neznal. Jistě neuměl tak zbožně mluvit jako kněz i jako Levita. A přec věděl co dělat na pravém místě a v pravý čas. Mnozí jdou do kostela, avšak nevidí zraněné podle cesty. Mnozí zpívají v kostele tak hlasitě, že neslyší volání zraněných v příkopě.

Avšak ten zraněný, který upadl mezi lotry není jen jednotlivec, nýbrž někdy jsou to celé skupiny, ba celé národy. Jak nevzpomenout na národ v naší rodné zemi. Rozhodně dnes jest také v příkopě, kam ho uvrhli lotři.

Co jest dělat? Jaké stanovisko zaujmout k této situaci? Vzpomeňme si jen na první světovou válku. Nebylo čestného Čechoslováka, který nevěděl, kde jest jeho místo. Všichni jsme byli na straně spojenců, kteří přicházeli nás osvobodit. V rodinách i před dětmi se mluvilo otevřeně a děti nezradily rodiče. Čeští zajatci v Rusku, Francii a Itálii mohli se stát legionáři, když vstoupili do legií před 28. říjmem 1918. V druhé světové válce našla se jen hrstka pobloudivců, kteří mohli zvolat: "Heil Hitler". Jak jest tomu dnes? Těžko najdete čestného Čechoslováka, který by se vědomě postavil na stranu oněch lotrů, kteří uvrhli náš národ do oné propasti, kde se dnes nachází. Avšak kolik jest těch pobloudivců, kteří vědomě i nevědomě jdou v šlépějích neutrálních i kněze i Levity. Jak jsme odsuzovali neutrály i za první světové války i za druhé?

"Když jiní mlátili, já jsem si ležel,

když k jídlu běželi, já také běžel.

Proč pak ty běžíš, když jsi nemlátíš?

Když už jsem na cestě, tak se nevrátím."

Hříšná neutralita jest skoro tak zlá jako otevřená nepřátelství. Slavný dánský bohoslovec a filosof Sören Kirkegard vypravuje rozkošnou bajku. Na nevelkém dvorku žily husy. Dne sedmého nejstarší husák vystoupil

na velký kámen a začal kázat: "Milé husy! Nezapomeňte, že husy mají velmi slavnou minulost. Naši otcové uměli lítat. Ano, ano, volaly husy. Amen, Amen, volali husáci. Avšak vše zůstalo při starém, nikdo nevlétl. Všichni zůstali u země, neboť kukuřice byla náramně dobrá a plot kolem dvorku nabízel ochranu.

Co učiníš ty? Amen.

Hospodine, dej dušm našim duchovní křídla, abychom se dovedli vznést k výšinám, odkud bychom lépe uviděli naše určení v tvém království. Amen.

J. M.:

Křesťané se křesťany nerodí

V Karthagu, v severní Africe, se narodil někdy v polovině 2. století římskému setníkovi syn Tertullianus. Dostalo se mu důkladného latinského a řeckého vzdělání. Stal se z něho spisovatel, právník a advokát. Už jako zralý člověk se setkal Tertullianus s křesťany. Poznal je v nejvážnějších životních situacích a nakonec se stal také jedním z nich. Stal se dokonce velmi známým křesťanem, proslavil se jako obhájce křesťanství v pohanské říši římské. Od tohoto Tertulliana pochází věta: *Fiunt, non nascuntur, christiani*. Je to dobrá věta. Říká, že se člověk křesťanem nenarodí. Křesťanem se člověk teprve musí stát.

Tertullianus se touto větou rázem dostal po bok Janu Křtiteli. Ten pověděl už dávno před tím u řeky Jordánu Židům, že jsou na velkém omylu, myslili si, že patří k Božímu lidu jen proto, že jsou synové Abrahamovi. Rodový původ, pokrevní příbuzenství z člověka neudělá automaticky jeho člena. (Tuto myšlenku rovedl později i Pavel) Pán Bůh prý může vzbudit Abrahamovi děti i z kolem ležícího kamene. Už Jan tedy říkal, že nikdo není a nemůže být rodilým členem Božího lidu. Každý se jím musí stát zbrusu nově.

Byl by to jistě zážrak, kdyby se mělo stát skutečností Janovo slovo a kdyby si Pán Bůh své lidi začal vzbouzet právě z kamení. Pravda ovšem je, že při vzniku církve k podobnému zážraku dochází. Církev tvoří ti, kdo věří v Ježíše Krista. Je to zvláštní víra.

Člověk se do ní nenarodí. Nepodědí ji jako se mohou zdědit modré oči. Přítom je víra i skutečností, která se při člověku nedá nějakým spolehlivým postupem vyvolat. Jistě, že je velmi důležité všechno, čemu říkáme náboženská výchova, vliv tradice nebo poznání obsahu náboženské zvěsti. Zkušenost však ukazuje, že je možno být vyučen ve všem, čemu se dá vyučovat, je možno dokonale ovládat křesťanskou teorii a přitom stále ještě nevěřit. Je možno vyrůst a trvale žít ve společnosti, v níž je obvyklé hlásit se k Ježíši Kristu a přitom k němu být zcela lhostejný. Nejen Pavel, nýbrž i mnozí křesťanští rodičové a kazatelé evangelia už dávno přišli na to, že ten, "kdo štěpuje, nic není, ani ten, kdo zalévá, ale ten, kterýž zrůst dává, Bůh." Podle Jana řekl už Ježíš: "Žádný nemůže přijít ke mně, leč by jemu bylo dáno od Otce mého." Víra nejenže musí při každém člověku začínat zvlášť, ale je dokonce pokaždé přímým tvůrčím divem Božím. Víra tedy není úspěšným výsledkem lidské práce, nýbrž přímé Boží akce na člověku. Křesťanská vyznání to odbornou terminologií vyjadřují tak, že je církev shromážděním lidí, které si Pán Bůh svým svatým Duchem povolal, shromáždil, posvětil, zachovává. Neříkají tím nic jiného, než že každý věřící křesťan je člověkem, kterého si Pán Bůh mezi všemi ostatními lidmi osobně vybral, ke svému lidu jej připojil a při něm si jej drží.

Jak to Pán Bůh dělá a řídí je jeho tajemství. Nedá se však přehlédnout, že postupuje naprosto po svém, často docela jinak, než by člověk čekal. Začíná to už jeho výběrem lidí. Teoreticky by se dalo soudit, že bude své věřící rekrutovat z lidí určitého druhu, určitých vlastností, či zásluh, prostě z lidí, při nichž jsou splněny jisté předbežné podmínky. Teoreticky vzato by např. neměl starozákonní Jákob mít naději na přijetí do Božeho lidu. Ve skutečnosti se stal jeho případ typickým příkladem pro to, jak Bůh jednává. Stejně je ku podivu, že se stal křesťanem Tertullianus, zatím co spousta dětí křesťanských rodičů o Kristovu věc nemá nejmenší zájem. Teoreticky měl propadnout při Božím výběru publikán, prakticky propadl farizeus. Ježíš si své učedníky vybíral zcela osobitě a vždy jaksi proti všem pochopitelným pravid-

lům. Dodnes si to dělá po svém. Theologové to označují termínem: svobodná Boží milost. I když si Pán Bůh používá svědků, církve, Písma, aj., je předem nevypočitatelné, jak si koho osloví a získá. Jeho výběr je tak individuální, že často nápadně odpovídá Janovu přirovnání, že si Pán Bůh tvoří svůj lid "z kamení."

Od prvního do poseleního jsou všichni křesťané lidmi plnými vážných, často nápadných chyb a nedostatků. Sem tam některý z nich směle tvrdívá, že z chyb už vlastně vyrostl, že chyby patří tak říkajíc k jeho nenávratné minulosti. O takových říkával už Jan, ve své epistole, že "sami sebe svodí." Nejen na začátku své cesty za Kristem, ale i na jejím konci jsou všichni křesťané vyloženi hříšníci. Říkáme-li tu hřích, pak tím míníme opravdový hřích: neposlušnost a nevěrnost před Bohem i naprosté selhávání v lásce k bližnímu. Hřích tedy nikdy nebývá jen křesťanovou minulostí, ale vyznačuje výrazně i jeho přítomnost. Křesťan zůstává hříšníkem do posledního dechu. A ne snad jakýmsi jen několikaprocentním hříšníkem na rozdíl od hříšníků víceprocentních. Ještě neexistoval křesťan, který by nebyl stoprocentním hříšníkem.

Z tohoto "kamení" si Ježíš vybírá a formuje svůj lid. Proti všemu nadání si v něm probouzí víru. Také mu odpouští hřích. Nejhoršího člověka činí naráz spravedlivým člověkem (Ř.4, 5; 3, 23-24). To, co má být jednou posledním ovocem Kristova slitování na Božím soudu, tedy to, co má být až vzdálenou budoucností, to nabývá platnosti nad člověkem už teď. Je to zvláštní these, ale je to tak, že je křesťan současně úplně hříšným a úplně ospravedlněným člověkem. Jeho přítomnost je poznamenána minulými i nynějšími jeho vinami, ale stojí už naplno i ve znamení budoucnosti, kterou mu připravil Kristus svou smrtí na kříži a svým zmrtvýchvstáním. Dokonale nehodný smí vděčně slyšet o milosti. Smí vstávat upokojen k zcela nové cestě s Kristem. Křesťan se stává křesťanem z pouhé Boží milosti tak prostě a tak nepochopitelně, jak muselo být prostým a nepochopitelným oné ztracené ovci, že si pro ni její pastýř osobně přišel a že je teď s ním. Za každým člověkem se Ježíš

dodnes pouští individuálně, zvlášť.

Křesťané se křesťany nerodí. Lidé Kristovi se jimi stávají. Ne svou vlastní zásluhou a přičiněním, ani ničí píli či práci. Stávají se jimi přímým, námi nekontrolovatelným osobním Božím zásahem. Věřit ve skutečnost církve Kristovy znamená vlastně věřit ve skutečný Boží zázrak. Je to přesně to, co jako křesťané o církvi a jejích členech věříme.

BESEDA

Rut Skaláková:

Láska královská

“Sestřičko kněžničko, sestřičko kněžničko,” rozléhalo se rozsáhlou zahradou, zalitou jarním sluncem. Trávníky se už zelenaly a byly husté jako nejdražší samet a veliké pupence na stromech dávaly tušit, že není daleká doba jejich rozkvětu. V zahradě kolem stromů se honilo několik dětí. Dvě holčičky, z nichž jedna asi dvanáctiletá a druhá docela droboučké děcko a chlapec asi devítiletý. Byla to Kateřina, dcera Jiřího z Poděbrad a jeho první manželky Kunhuty ze Šternberka, a její mladší bratr Hynek, jehož maminkou byla Johana z Rožmitálu, a jeho mladička manželka Kateřina, kněžna saská. Děti, vylákány prvními teplejšími paprsky slunečnými, pobíhaly dívoce sem a tam a teprve po několikaerém zavolání odloučila se starší dívka — Kunka jí doma říkali — od skupiny a rozběhla se k urostlému muži, jemuž dobrota zářila z modrých očí.

“Bratře Palečku, proč mě voláš?”

“Sestřičko kněžničko, přišel právě mistr Erazim z Černíku, aby tě učil dvorním poklonám.”

“Nechce se mi, bratře Palečku, neučím se ráda tancům, ani poklonám.”

“Ale, sestřičko kněžničko, přece nemohu dvorního tanečního mistra odmítnout. A tvůj tatíček, bratr král, by se velmi zlobil. Pamatuj jen, že za velmi krátkou dobu — už asi za pět neděl pojeděš do Uher. Budeš mít vzácné a slavné svatby, sestřičko kněžničko. A v Uhrách nesmí česká princezna zahanbit svůj kraj tím, že by se neuměla chovat tak, jak předpisuje dvorní ceremoniel. Nic platno sestřičko kněžničko, podej mi pěkně svou ru-

čku a půjdeme spolu k Erazimovi. Povinnost je povinnost!”

Kunka se teskně ohlédla po bratříčkovi a malé švagrové, povzddechla si, ale pak vložila svou malou ruku do široké ruky bratra Palečka a pomalu s ním kráčela k domovu.

Bratr Paleček, šašek krále Jiřího a princezna Kunhuta Kateřina, kterou všichni, kteří jí měli rádi — a těžko by se našel někdo, kdo by ji nemiloval — nazývali Kunkou, byli velikými a upřímnými přáteli. Bylo až podivné, jak něžná, štíhlá holčička lehce přísné pleti, sivých očí, vážná a zadumaná, vyhledávala šaška svého otce, o němž přece platilo, že svým vtípem a rozmarem má bavit krále i jeho družinu. A ještě podivnější bylo, že jakmile byl Paleček s Kunkou pohromadě, zamrzl mu jaksi vtíp a smích odletěl s jeho rtů. Jen něžný úsměv se na nich objevoval a z jeho očí hledělo něco zcela jiného, než touha pohavit mladou kněžnu planým a rozmarným povídáním. Kunka sama byla děvčátko velmi vážné, skoro smutné. Snad to bylo tím, že tak brzy ztratila maminku. Byly jí právě čtyři roky, jí i její sestře Zdaně, když jim maminka umřela. Zdena je již skoro půl roku provdána v Lišni za Albrechta. Kunka, která byla na svou blíženkou velmi zvyklá, se po ní velmi stýskalo, a tím častěji vyhledávala svého nejlepšího přítele. Byla by nespravedlivá, kdyby si byla stěžovala na chování své druhé maminky. Johana z Rožmitálu nebyla dětem svého manžela z prvního jeho manželství nikdy macechou. Ani rodná matka nemohla k nim být něžnější a hlavně obě své pastorkyně skutečně milovala. Kunka v ní také nikdy macechu neviděla. Nepoznala jinou lásku než její, oš malička byla zvyklá na její starostlivost, na její písně a pohádky. Přece však hlouběji a více lnula ke svému otci, v němž viděla vzor člověka dobrého a obětavého. Král Jiří také tuto svou dcerku miloval ze svých dětí nejvíce. Brával ji něžně za obě ramínka, otáčel její tvářičku k sobě a pátravě se díval do jejích šedých očí, hledaje v nich onu veselost, kterou by tak rád byl v nich spatřit a kterou překypoval Hynek a ostatní jeho děti. Ale Kunka neznala této veselosti. Jen málokdy se rozdováděla a jen málokdy zazněl její smích naplno. Kdyby byl král Jiří slyšel, jak vesele se bavila právě s

děti v zahradě, nebyl by nikdy dovolil, aby bratr Paleček na ni zavolal a odvedl ji, i kdyby bylo na ni čekalo deset dvorních tanečních mistrů. Ale bratr Paleček byl jiného mínění.

Šašek krále Jiřího byl vůbec podivný člověk. Ostatní králové měli šašky jak se sluší a patří. Takové trpaslíky, kteří už svým velikým hrbem a všelijak pokřivenou tvář přímo vybízeli lidi k tomu, aby si z nich tropili žerty. Šašek krále Jiřího však byl statný, urostlý muž. Jeho vtípy a žerty nebyly nikdy tak rozpustilé, jako bývaly vtípy a žerty šašků ostatních panovníků. Byly spíše břitké a zasahovaly pravidelně královu družinu a velmi často i samotného krále. Bratr Paleček nesnášel, aby kdokoliv ubližoval chudým. Stál okamžitě připraven na ochranu těch, kteří byli utiskováni, na ochranu sirotků, vdov a nemocných, a vždy připomínal Jiřímu z Poděbrad, že ti všichni jsou také jeho bratřími a sestrami a že on — král — má být podle vůle Boží jen jejich starším a někdy snad i rozumnějším bratrem, který právě proto, že mu Bůh dal více hřiven, má také více povinností. Povinností hlavně k nim, ke svým chudým, poddaným. Králova družina neměla bratra Palečka právě v lásce. Nebyli si nikdy jisti, kdy je napadne svým ostrým vtípem, kdy zesměšní před králem jejich sobeckost nebo vyděračství, kdy odkryje jejich dělanou, farizejskou zbožnost i jejich předstíranou oddanost ke králi a ke královně. Král Jiří z Poděbrad se leckdy nepřijemně ošil pod šlehnutím svého dvorního šaška. Říkal mu "živé svědomí". Ale nijak toto své živé svědomí neumlčoval, naopak velmi často se právě k němu uchýlil o radu, a to i ve věcech nejintimnějších.

Bratr Paleček měl jednu podivnou slabost. Celé dny trávil v pokojích svého krále, celé dny chodil mezi poddanými, celé dny přemýšlel o tom, jak zlepšit a zkrásnit život v Čechách, ale najednou ho něco napadlo a bratr Paleček zmizel. Zmizel tak důkladně, že nikdo nevěděl kam. Zmizel tak dva, na tři dny a pak se znova objevil, klidný, usměvavý, se zvláštní jistotou v měkkých, moudrých očích, které dovedly ocelově ztvrdnout, když pozorovaly bezpráví. Na dvoře krále Jiřího se mnoho šeptalo o těchto tajemných

mizeních dvorního šaška, ale nikdo je nedovedl vysvětlit. Totiž přece někdo. Ale ten někdo nepatřil do královy družiny. Ten někdo nebyl nikdo jiný než dcera Jiřího z Poděbrad, mladičká Kunka. Vážné děvčátko stalo se Palečkovou důvěrníci. Právě tak, jako on se stal důvěrníkem jejím. Zatím co jejím sestrami u mladšímu bratrovi vypravoval Paleček pohádky, na příklad o medovém království, nebo o říši hvězd nebo květinách, s Kunkou si povíдали o něčem docela jiném. Vypravoval jí o lidech, kteří žili před čtrnácti sty léty, kteří si navzájem byli skutečně bratřími a sestrami v nejkrásnějším slova smyslu, kteří skutečně cítili, že jsou všichni dětmi jednoho Otce. Vypravoval jí o prvotní církvi křesťanské a pak jí vyprávěl o tom, jak během doby tato církev byla čím dál více porušována. Jak sobectví, touha po moci, po penězích a slávě vytlačila ze srdcí pozdějších křesťanů lásku, oddanost a pokoru, jak kněží se zmocňovali majetku, jak žili nehodně a jak vystupovali noví lidé, kteří hájili čisté učení Beránkovo. A pak jí vypravoval o plamenech, které vysoko šlehalo z kostnické hranice, o dýmu, který zahaloval tvář nadšeného vyznavače evangelia — Mistra Jana Husa, o vodách Rýnu, které daleko odplavily popel z kostnické hranice, aby si Češi nemohli ani ten popel odnésti s sebou do Čech. Ale vypravoval také o jiskrách, které z této hranice vyletěly a napadaly do srdcí všech věrných Čechů. A potom jí vypravoval o Janu Žižkovi. O hrdinovi, před jehož palcátem se chvěl celý svět. A smutně zazníval jeho hlas, když mluvil o bitvě u Lipan, o tom, jak tenkrát Čech proti Čechu šel a jak na Lipanech pochoval český národ to, co mu před tím Žižka tak vítězně vydobyl. A pak mluvil o basilejských kompaktech. O jejich čtyřech člancích, kterým papež přistoupil a jimiž bylo uzavřeno příměří mezi papežskou stolicí, a tím vlastně celým světem a mezi českým národem. Tady bývával obyčejně konec Palečkova vyprávění. A pak začínala mluvit Kunka. — Vypptávala se Palečka na mnoho a mnoho věcí. Nejvíce jí zajímala prvotní křesťanská církev. Chtěla do nejmenších podrobností vědět všechno o jejím životě a bratr Paleček povídal všechno, co věděl.

A jednou přinesl bibli. To bylo na pod-

zim, brzy potom, kdy Zdena odjela z rodného domova. Bylo to na Kunčiny narozeniny. Tenkrát k ní byli všichni tak hodní. Tatíček jí dal plnou truhlici peněz, aby s nimi naložila, jak sama bude chtít, maminka překrásné sametové šaty, zelené jako jarní tráva, zdobené bohatým, zlatým vyšíváním. K obědu bylo plno sladkostí, na nichž si však pochutnávaly více ostatní děti než sama Kunka; i hodina dvorního tanečního mistra Erazima z Černíku tenkrát odpadla. A mnoho, mnoho blahopřání tehdy Kunka dostala. To už byla nevěstou. To se už vědělo, že jsou to poslední narozeniny, které oslavuje v rodné zemi, a že už na jaře příštího roku odjede do Uher, aby se stala uherskou královnou, manželkou krále Matyáše.

Poslední, kdo jí přišel tenkrát blahopřát byl bratr Paleček. Jeho oči hleděly temné, nesmírně vážně, když jí podával objemný balík.

“Sestřičko knězičko,” řekl něžně, “přeji ti k tvým narozeninám jen jednu věc: abys šla celým životem jako dítě Boží.”

Kunka plna radostné zvědavosti otevřela balík a k svému velikému překvapení zjistila, že je v něm kinha. Bible. Kunka už tehdy uměla číst, a to nebývalo pravidlem u děvčátek jejího věku v tehdejší době. Ale v Čechách byli vůbec zvláštní lidé, jak se o nich sice posměšně, ale přece jenom s uznáním vyjadřoval učený Eneáš Silvius Piccolomini, v této době již papež Pius II.

“Bible! Bratře Palečku, ty mi dávaš bibli?” vydechla plna vzrušení nad opravdu neobyčejným dárkem.

“Ano, sestřičko knězičko,” odpověděl bratr Paleček. “Na památku na mne, na vlast a hlavně pro tvé potěšení, až budeš sama v Uhrách, a k posílení, abys tam jako uherská královna uměla vždycky a všude pomáhat.”

“Tak jako pomáháš ty, bratře Palečku,” řekla Kunka tiše — “Kdybys ty věděl, jak tě mám ráda!” A děvčátko objalo oběma rukama dvorního šaška kolem krku, vystoupilo na špičky a vtisklo mu upřímný polibek. Pak schovala hlavu na jeho prsa a rozplakala se.

“Ale, ale, sestřičko,” domlouval jí tiše Paleček, hladě jí po tmavých rozpuštěných vlasech. — “Jak by se bratr král zlobil, kdyby věděl, že jsem tě rozplakal právě dnes na

tvaje narozeniny! Vždyť nemáš proč plakat. Neplač, pojď, budeme si chvilku povídat!”

Paleček se usadil do křesla, Kunka si přitáhla malou stoličku, posadila se na ni, opřela se o jeho koleno a zadívala se do Palečkových očí.

“Víš, bratře Palečku, bylo by to tak krásné žít tam, kde by se všichni lidé měli rádi, kde by jeden druhému vždycky pomáhal — no prostě, kde by to bylo tak, jako v té prvokřesťanské církvi. Škoda, že takové místo dnes už nikde není.”

Paleček míčky sklopil hlavu, ale potom náhle se rozhodnuv, vzal Kunčinu hlavičku do svých dlaní a dívá se pevně do jejích šedých očí, řekl:

“Něco ti povím, sestřičko knězičko, ale jenom tobě. Taková obec existuje — a dokonce v Čechách. Ve vsi Kunvaldě. Jsou tomu již tři roky, co se tam přestěhovali bratři a sestry. Žijí v klidu, pilně pracují, slouží jedni druhým a snaží se žít ke cti a slávě Boží. Není mezi nimi bohatých, ani chudých. Láska Kristova je všcky víze — jsou jednou velkou rodinou. A ještě něco ti povím, něco, co nikdo neví, ani bratr král ne. Já také, Kunko, patřím do této kunvaldské rodiny — do této křesťanské obce.”

“Ty, Palečku? A jak to, že jsi zde v Praze?”

“Zůstalo zde více bratří, sestřičko knězičko. — máme zde svoje úkoly, já na příklad musím upozorňovat bratra krále na všechno, co bolí jeho poddané a kde on by mohl a také měl pomoci. Ale jezdívám do Kunvaldu. Však víš, že se občas ztratím na dva, tři dny. Jezdím tam mezi své, potěšit srdce, posílit duši, pomodlit se s nimi.”

Kunka dlouho mlčela. Paleček také nemluvil, jen něžně hladil její vlasy.

“Bratře Palečku,” řekla posléze, “já bych se nemohla stát členkou té kunvaldské rodiny?”

Paleček se na Kunhutu usmál a stiskl její ruku.

“Rád, velmi rád bych tě vzal s sebou, sestřičko knězičko, ale bratr král by to nedovoloval a jen tak tě odvésti nemohu. Nezáleží však na tom, budeš-li v Kunvaldě nebo v Budapešti. Zde i tam můžeš být členkou veliké rodiny Božích sester a bratří, budeš-li ty sama chtít. Dal jsem ti dnes k narozeninám

bibli, ta ti akáže vždy a všude, kterou cestou se máš ubírat, aby ses nikdy od této rodiny neodtrhla. Kolem tebe nesmí být slzy, nesmí být utiskování, nesmí být boj. Jen lásku musíš kolem sebe šířit — lásku a mír. Slyšíš? Pamatuj si dobře: jen lásku a mír!"

Paleček dokončil a Kunka se dívala vážně svýma šedivýma očima do jeho modrých. Rozuměla mu? —

Brzy po těchto narozeninách začaly přípravy na Kunčin odchod z Čech. Uherský král Matyáš žádal už velmi netrpělivě, aby jeho nevěsta byla poslána za ním do Uher, kde by ještě asi dva roky byla vychovávána u jeho matky, než by se stala jeho skutečnou ženou. Chtěl, aby budoucí uherská královna si dobře osvojila jazyk i zvyky národa, jehož korunu má nosit na své hlavě.

Nejvíce práce s těmito přípravami měla královna Johana. Vždyť se musela postarat hlavně o výbavu mladé nevěsty. A tak oba královští krejčí měli plné ruce práce. Ba i tovaryši se museli přibrat, protože by na všecko sami nestačili. To bylo nějakých šatů! Z drahého nizozemského sukna, hedvábí, akсамitu, zdobené bohatým vyšíváním, krumplováním i zlatými haklíky. Královna každou chvíli přišla za krejčími, aby na všecko dohlédla a každý den několikrát byla volána

Kunka, aby si ten či onen kus šatu zkusila a aby řekla, jak si jí líbí. Dívka si prohlížela všechno zvědavě, líbily se jí krásné, pestré věci a jen chvílkami si uvědomovala, že se tu vlastně jedná o její výbavu a že se jimi připravuje nová část jejího života. Každou volnou chvíli, kterou měla, strávila s bratrem Palečkem.

Král Jiří Poděbradský si často smutně uvědomoval, že zakrátko ztratí svoje nemilejší dítě. Častěji než kdykoli jindy zašel do jejích komnat anebo si jí dal zavolat k sobě — častěji než, kdykoli jindy jí pohladil po vlasech a pocaloval. Býval pohnut, kdykoli si uvědomil, jak brzy se rozloučí s touto milou, něžnou dívenkou, v jejíchž šedých očích bylo zvláštní kouzlo. Bylo to kouzlo čistého srdce.

Kunka sama nerada přemýšlela o tom, že brzy odjede. Vždyť si neuměla ani svého ženícha představit. Bylo jí sotva osm let, když jej viděla, tenkrát byl přivezen do Prahy z Vídně jako vězeň. Jen velmi matně na něj

vzpomínala.

Koncem dubna roku 1461 přijela do Prahy z Uher četná družina, kterou vedl uherský pán Kašpar Bodohy. Přijeli pro nevěstu krále Matyáše.

To už byla celá bohatá výbava nevěstina hotova, v několika dnech byla naložena na vozy, a tak začátkem května téhož roku, provázena četnou družinou, která se připojila k uherskému poselstvu, odjížděla dvanáctiletá Kateřina Kunhuta do Uher.

Se slzami v očích se s ní rozloučila její laskavá macecha, se slzami v očích se s ní loučil Jiří Poděbradský, v jehož duši byla podivná tíseň. Jako by se bál, že se naposledy dívá do očí dcerky nejmilejší. Objala se a políbila se všemi svými sourozenci i se svou mladíčkou švagrovou, rozloučila se s celou královskou družinou i se všemi dvorními dámami své matky. A docela poslední až u samého vozu, který jí měl odvézt do Uher, se s ní rozloučil bratr Paleček.

"Bůh buď s tebou, sestřičko kněžničko," řekl jí tiše, "Bůh ti pomáhej a Bůh ti žehnej."

"Bratře Palečku," odpověděla Kunka stejně tiše, "odvážím si s sebou bibli, kterou jsi mi dal. Nezapomenu nikdy na tebe ani na kunvaldské. Modlete se za mne!"

A náhle, jako tenkrát o svých narozeninách, objala Palečkovu šíji a vystoupivši na spičky, políbila jej. Byl to poslední políbek, kterým se Kunka loučila s těmi, které milovala. Pak rychle skočila do vozu, koně zabrali a vůz se rozjel. Vyklonila se z okenka a závojem slz se dívala za těmi, které nechávala doma, zatím co sama odjížděla do neznámé ciziny za neznámým osudem. To byl rok 1461.

A psal se rok 1464.

Byl nevlídný podzimní večer a král Jiří z Poděbrad seděl zasmušilý u svého stolu. Hlavu podpíral dlaněmi a beze slova se díval do prázdna. Nebyl v pokoji sám. Byl tam s ním i jeho dvorní šašek bratr Paleček. Šaškové měli obveselovat své pány a velitele. Ale Paleček tentokrát neplnil svou povinnost. Stal u okna — hlavu měl skloněnou a na sepjaté ruce mu padaly slzy. Paleček plakal.

Z Uher došla zpráva, že manželka uherského krále Matyáše, Kateřina Kunhuta, sotva patnáctiletá — zemřela.

Gerhard Tersteegen:

Nehled'te na vysoké věci

*Výšiny rozumu, nejlepš' vaše stavba,
jsou obořená zed', nebezpečná čím výš,
kam stoupat přetěžko, náhle se kácí již
ten, jehož závratí pro obdiv sotva dav dbá.
Jak odvážlivce štve divoké zvíře v pole,
uzdou i překážkou v tu chvíli pohrdá,
vzor klamně svobody—právě tak jen se zdá
duchovních výšin sráz dost bezpečný těm dole.
Jen víz tu subtilnost: jak na chrámovou věž
kdo nebezpečně vstoup, blízko mu satan též!*

*Když Moudrost hledáte: nehled'te do vysoka,
vždyť' přišla nízko k nám, stala se děťátkem!
Nezmoudříš, nezvýšíš postavu leč dle oka,
nechceš-li malý být před školy počátkem.
Tvé srdce školou buď, modlitbou vcházej tam,
Ježíše pozoruj, buď On tvým Mistrem sám.
dbej ducha Jeho, slov, úkolů, jež ti dává,
sladkých jak medu plást tomu, kdo nepřestává
Jej, Mistra, milovat. Znej první písmen sklad:
S á m n e z n á m b ý t, a r á d!*

Přel. S. V.

LITERATURA

Jak žili a umírali

sovětští otroci.

Pod tímto názvem vyšla druhá kniha Dr. Františka Poláka, v níž autor vypisuje své zážitky v sovětských táborech nucených prací. (Stran 308, cena \$3.60Q. První kniha "Cestou ze sovětského koncentráku" líčí Polákovu dramatickou pouť na svobodu. Obě knihy lze objednat přímo u autora (41-82 Gleane Street, Elmhurst 73, L. I., N. Y.) Ze zprvu jmenované knihy otiskujeme část, v níž Dr. Polák vypráví o svém setkání s uvězněnými členy evangelické obce, jimž v Rusku říkají molokáni (moloko-miléko), jelikož odmítají pít alkoholické nápoje a jíst maso. Obě knihy vřele doporučujeme pro jejich dokumentární význam.

Měl jsem příležitost pozorovat z blízka vnitřní život těchto sektantů. Bylo to již v době, kdy Sověty po vytlačení německých armád z Ukrajiny prováděly hromadná zatčení mezi tamními sektanty, obviňující tyto nikoliv snad z kolaborace s Němci, ale z jejich sektantství. Tehdy bylo do našeho tábora přihánáno na dvě stě takovýchto mužů z západní Ukrajiny, z nichž část byla

příslušníky sekty molokánské a větší část baptistické. V táboře se tajně scházeli každé neděle v jednom jimi obývaném baráku, když se právě nepracovalo. Postavivše u vchodu hlídku s úkolem, aby tato jim avisovala příchod nepovolané osoby, oddávali se bohoslužbě. Jeden z nich s Písmem svatým v rukou vykládal z něho přítomným některou kapitolu Písma, načež ostatní po vyslechnutí jeho výkladu jali se pronášet své názory. Po ukončení této rozpravy následovalo sborové pění nábožných písni. Stávalo se však, že vzdor bdělosti těchto sektantů bývali přistiženi a vězněni a náboženské schůzky jim zakazovány pod pohrůzkou přísných trestů. Když však tresty nepomáhaly a sektanti se k výkonu bohoslužeb nadále scházivali, administrace tábora s ohledem na možnou ztrátu pracovní síly těchto sektantů, kteří uvězněním byli by bývali vyňati z výrobního procesu tábora, postupem doby zamhufovala oči před jejich náboženskými schůzkami, mlčky je trpěla a nakonec přestala pronásledovat jejich účastníky. Taktó si tito sektanti vynutili na administraci respektování svého náboženského přesvědčení, pro něž se vlastně dostali do táborů.

Zajímal jsem se o jejich život před jejich příchodem do tábora. Pocházeli vesměs z vesnic ze západní Ukrajiny a Haliče, obsazených za války Němci. Jejich život, tak strastiplný za německé okupace, stal se ještě trudnějším po příchodu sovětských vojsk. Tito mužáci přijímali sektanské učení jako záchranu své duše v době, kdy sovětská vláda počala expropriovat jejich majetek a zahánět je do kolchozů. Ranila je na místě nejcitlivějším, neboť půda zděděná jimi po otcích a vlastnictví vůbec bylo jim smyslem života. Z toho důvodu tím vřeleji a houževnatěji se přimknuli k náboženskému životu s sekty, dovolující každému svému členu vklad svatého Písma podle jeho vlastních zorů a zájmů. Nebylo zde dogmatického výkladu Písma, byvšího jediným pramenem náboženského vyznání a jednotlivci dána možnost čtením a vlastním výkladem Písma pronášet se přes трудности svého těžkého života. Plnily tedy tyto sekty v dobách bolševického temna na ruské vesnici nejen kulturní poslání, nýbrž duchovně zachraňovaly masy

mužiků před jejich úplným duchovním poklesem. Tito mužici, s nimiž jsem se potkával v sovětských táborech, dojemně vzpomínali dob, kdy se mohli v rodných svých dědinách svobodně scházet a nerušeně vykonávat své náboženské obřady. Bývali na to hrdými, že mohou svoji přichylnost k víře svých předků dokázat svým utrpením v táborech. Jejich vědomí o přinášení obětí za věc své víry a přesvědčení, bylo pro mne v táborovém prostředí nejhrubšího materialismu a přímo bezprostředního egoismu povznášejícím. Utrvovalo mne v přesvědčení:

1. že člověk v dnešní době převládajícího materialismu je stále ještě schopen obětí pro vyšší duchovní cíle;

2. že tento smysl člověka po přinášení osobních obětí však musí mít kořen ve víře, ať tato tkví svými kořeny buď v jeho náboženství nebo v nějakém jeho životním ideálu vůbec;

3. že jedině ve vědomém se obětování jednotlivců pro nějaký vyšší životní cíl, lze spatřovat lidský poprok a že pouze takový člověk může být nositelem skutečného lidského pokroku, o jehož vůli se musí rozbíjet a jednou načisto rozbije násilí bolševické reakce právě tak, jako tato částečně kapitulovala v tábore nucené práce před několika málo ukrajinskými sektanty, když tito si nedali sáhnout na projev svého náboženského přesvědčení.

—J.P.

Z našeho Siona a odjinud

Polská ekumenická rada zvolila ze svého nového presidenta, bratra faráře Jana Niewieczerala (Nevečeřal), který jest superintendentem polské reformované církve. Bratr Niewieczeral nastupuje místo, které od r. 1945 zastával lutherský farář Zikmund Michelis. (Bratr N. jest znám československým evangelikům z mnohaleté práce v československé církvi evangelické v Československu.)

Papež Jan XXIII apeloval ve svém nedávném poselství ke generální radě papežských misí, aby římsko-katoličtí misionáři ukázali více porozumění vůči jejich "bratřím, kteří nosí jméno Kristovo v hlavách a srdcích, ale kteří jsou odděleni od katolické církve." Pa-

pež prohlásil, že veškeré úsilí musí býti vynaloženo, aby byly překonány zastaralé ideje a přemožena nevraživá zaujatost a tak, aby byly vytvořeny příhodné podmínky k návraťu do římské církve. "Touto cestou mohou být otevřeny dveře k jednotě církve našeho Pána, Ježíše Krista," prohlásil papež. Papež též zdůraznil ve svém poselství důležité poslání nastávajícího ekumenického koncilu římsko-katolické církve. (EPS)

V květnu t. r. odešel do výslužby profesor Reinhold Niebuhr. Dr. Niebuhr byl profesorem a více-presidentem Union Theological Seminary v Novém Yorku po více jak 32 roků. Za tuto dlouhou učitelskou dobu si získal světový ohlas jako jeden z největších a nejvýraznějších současných amerických křesťanských myslitelů. Dr. Niebuhr se dožil v červnu 68 let. Kolumbijská universita v New Yorku ho požádala, aby tam konal studium mezinárodních otázek. Kromě toho prof. Niebuhr povede týdenní seminář v Union Seminary.

Prof. Karel Barth odpovídal přes dvě hodiny na otázky delegátů na konferenci světového svazu křesťanského studentstva ve Strasbourgu ve Francii. (Konference se konala od 16.-31. července). Profesor Barth přijel z Basileje odpovídat na otázky, které mu byly předem telefonicky zaslány. Na otázku: Jak se posláni církve zde na zemi vstahuje ku království Božímu? prof. Barth odpověděl, že církev nemůže nahradit, ustavit a ani dosáhnout účelu Království Božího. "Království Boží jest dílem svrchovaného Boha, úkol církve jest její poslušnost tomuto království." Dr. Barth zdůraznil, že úkolem církve jest odražit v sobě skutečnost Království a vlády Boží, ale nikoliv je tvořit. K otázce křesťansko-politické akce, Barth odpověděl, že "křesťan sloužící svému Pánu nemůže být lhostejný k politice." "Křesťan se však musí varovat, aby nepřecenil neb dokonce 'nezbožnil' politický program. Zaujímali křesťan politické stanovisko, pak tak musí činit s největší pokorou."—Dva afričtí studenti se ptali prof. Bartha, zda jeho oceňování politických režimů není ovlivněno západnickým předpokladem, že liberální demokracie jest nejlepším zřízením pro lidskou společnost. Barth toto popřel a řekl, že všechny systémy musí být zkoumány a hodnoceny jejich schopností postavit člověka (lidskou bytost) nad 'principy, zájmy neb peníze'. "Ne-

obhajují liberálně demokratickou politiku. To, co říkám se vztahuje na každou vládní soustavu." K dotazu, zda křesťanské poselství má obsahovat varování o pekle, Dr. Barth nejprve definoval peklo jako "pokračující stav oddělení od Boha, od bližního a i od sebe samého (one's inner self)" "Jako takové," pravil Barth, "peklo nemá být částí zvěsti evangelia." Barth však odmítl pokusy o sesměšňování pekelných hrůz. "Křesťan, který poznal a uvěřil, že Kristus přemohl peklo, má je nechat za sebou." Ku konci svých odpovědí, prof Barth řekl studentům: "Nezaměstnává se přespříliš s Dáblem, ale buďte skutečnými přáteli Krista a zaženěte Dávla podobně jako Luther — s troškou inkoustu — nebo psaním svazků dogmatiky." (Martin Luther hodil kalamář na zjevení, které mu připadalo jako Dábel. Prof. Karel Barth už do mnoho let pracuje na mnoha-svazkovém díle Církevní dogmatiky.)

V posledním čísle Ekumenické revue, kterou vydává Světová církevní rada v Ženevě, byl otištěn zajímavý a poučný článek prof. M. F. Dobiáše z Komenského bohoslovecké fakulty v Praze. Článek jest nadepsán, "Ekumenická motivy v theologii Jednoty českých Bratří."

Peter Kwei Dagadu, člen výkonného i ústředního výboru Světové rady církví a methodistický kazatel v Ghana, zemřel 8. července t. r. ve věku 52 let. Peter K. Dagadu byl jedním z prvních afrických křesťanských představitelů, který se stal vůdčím činitelem v ekumenickém hnutí.

Maďarský lutherský biskup Zoltán Kaldy nedávno protestoval proti neustálému podezřívání, že maďarská církev přijala pod komunistickou vládou podobnou úlohu jako německá církev a její vůdcové přijali pod nacisty. Biskup Kaldy prohlásil, že není naprosto žádného důkazu, že by se maďarská lutherská církev pokoušela o zbarvení křesťanské teologie socialistickou ideologií. "Církev jest na hony vzdálena pokusu míchat svoji teologii s ideologií marxismu a leninismu. Církev též neurčuje svým členům, aby přijali 'vírou' (by faith) cíle socialismu." Biskup dále pravil, že kritikové obviňují církev z "míchání se do politiky." "Avšak,"

říká biskup Kaldy, "každá církev se nějakým způsobem účastní politického života. Vůdcové západních církví také činí prohlášení vztahující se k politickým, hospodářským a sociálním otázkám. Církev, která odpírá zaujmout stanovisko k těmto otázkám odpírá zodpovědnost. Kritikové maďarské církve protestují proti tomu, že církev nekritizuje socialismus a že pojmá svoji zodpovědnost negativně."

Z texasských Bratrských Listů se dovídáme, že Církev Bratří v Pasadena, Texas, zahájila bohoslužby ve své nové chrámové budově. Nová církevní budova obsahuje bohoslužebnou místnost pro 250 lidí, 5 tříd pro nedělní školu a sborovou kuchyň. Celková plocha této novostavby zaujímá 4,500 čtverečných střečivů. Budova má též system umělého ochlazování.

Úspěch českého malíře

Akademický malíř, Josef Kočí, poslal své nejvýznamnější životní dílo do Ameriky a toto získává postupně stále většího uznání a úspěchu: 1) Bylo vystaveno v Telfair akademii umění a věd v Savannah, Ga.; 2) Savannah Morning News ze dne 18. října 1959 uveřejnilo na celých dvou stranách barevnou reprodukci; 3) Dr. J. Manning Potts, redaktor The Upper Room (vychází nákladem 3½ milionů!) si vyžádal, aby obraz byl poslán do Nashville, Tennessee a aby o něm přednášel br. kazatel, dr. J. P. Barták. Přednáška se uskutečnila 20. ledna t. r. v kapli Upper Room;; 4) Dr. Chas Ray Goff, farář Prvního methodistického sboru v Chicagu vyžádal si obraz a přednášku o něm pro svůj sbor v mrakodrapu Chicago Temple. Tato přednáška se uskutečnila v neděli po večerních bohoslužbách dne 15. května t. r.; 5) Rodinný časopis **Together**, vycházející nákladem 1,000,000 výtisků, zajistil si právo uveřejnění tento obraz v barevné reprodukci ve svém reformačním čísle pro říjen. (Časopis bude dán do prodeje již 15. září!) Naši krajané si jistě nenechají uniknout tuto příležitost, aby si předem zajistili číslo časopisu "Together". Lze je objednat přímo v administraci Together, 740 North Rush St., Chicago 11, Illinois. (Dva výtisky se budou prodávat za \$1.00. Při objednávce uveďte: "The issue containing Josef Kočí's 'Apotheosis.'") — Mistr Josef Kočí pojmenoval svůj obraz "Apotheosa u-

trpení pro věc reformační národa Husova a Moravských Bratří." Na obraze zachycuje utrpení našeho národa pro pravdu Boží od upálení Mistra Jana Husa do pronásledování z doby pobělohorské (poprava na Staroměstském náměstí, Jan Amos Komenský na cestě do exilu, atd.)

J. P. Barták

Redaktor Křest'anských Listů a Husova Lidu přednášel během leta o církevní situaci v zemích za železnou oponou na celostátní výroční konferenci kongregačních církvi ve státu Wisconsin, která se konala v květnu v Eau Claire, Wis. — Koncem května pak přednášel a odpovídal na otázky při celostátní konferenci kongregačních farářů v Green Lake, Wis. — V červenci byl jedním z vůdců letního tábora pro mládež v Green Lake, a v srpnu byl pozván ku kázání a přednášce v Dr. Norman B. Barr Camp při Lake Geneva, Wis.

Děkan theologické fakulty basilejské university oznámil, že při slavnosti výročí pětistiletého trvání basilejské university bude udělen čestný doktorát theologie profesoru Nového zákona na Komenského theologické fakultě, Dr. Josefu B. Součkovvi. Dr. J. B. Souček, syn prvního synodního seniora česko-bratrské církve evangelické, jest dobře známa v zahraničních ekumenických kruzích.

DOPISY

(Park Falls, Wis.) "Zasílám poukázku na \$15.00 na práci Jednoty. Rozdělte obnos na co uznáte jest nejpotřebnější. Tento dar jest k utěnění památky mé milované manželky a dlouholeté čtenářky Křest'anských Listů a Husova Lidu. Pán si ji odvolal dne 3. května t. r. Zesnulá se narodila na Moravě v r. 1875. Její rodiče byli František a Antonie Maláč. Do spojených států přijela před 53 roky. Zanechává zde manžela, 4 syny, 2 dcery a 22 vnoučat. Dva synové ji v smrti předešli. Přejí vám Boží požehnání, váš, F. Hejzlar."

(Colonial Heights, Virginia.) "Zasílám příspěvek \$5.00 na Křest'anské Listy a Husův Lid a zároveň vám oznamuji, že dne 25. července zemřel ve věku 69. let br. Adolph Procházka z Colonial Heights. Br. Procházka přijel do Ameriky jako chlapec se svými rodiči. Již v

mládí se připojil k zdejšímu českému sboru a věrně podporoval každý podnik spojený s pokrokem českého člověka. Jeho odchodu želí manželka, jeden syn a dvě vnoučata a mnoho přátel. Pohřeb br. Procházky se konal 29. července z Prvního presbyterního kostela v Prince George, Va. S bratrským pozdravem vaš, J. P. Sedivý."

(Jugoslávie) "Často na vás vzpomínám při pročitání starých ročníků Křest'anských Listů a Husova Lidu, které máme pěkně vyrovnané v knihovně. Jsou nám vždy vzácnou četbou. V dnešní době jsou pro nás velikým pokladem. Zvláště ta krásná kázání jsou nedocenitelným pokrmem pro lačné duše. — Po mnoho let již nedostáváme váš časopis. Hlavně pro valutové nesnáze. Jen tu a tam dostaneme nějaké číslo Husova Lidu, když nám je pošle náš bývalý kazatel, který se odstěhoval do Spojených států. Jinak nedostávám žádnou náboženskou literaturu v české řeči. Před válkou, pokud byl v Uljaniku br. kazatel Blažek, tak jsme dostávali hodně literatury z Československa. Avšak i on se v r. 1945 odstěhoval do Československa a sbor v Uljaniku osiřel a zanikl. Dnes tam stojí jen krásná modlitebna s bytem pro kazatele a také sirotčinec. Služby se tam nevykonávají. My zde v Pleternici a Bjelišenci jsme byli filiálky uljanického sboru. Odchodem br. Blažka jsme také hodně ztratili, ale jsme vděční Pánu za to, že k nám aspoň občas (jednou za měsíc) dojíždějí kazatelé. Jinak konáme shromáždění každou neděli u nás v Bělišovci v soukromém domě. Prosíme redakci Husova Lidu, aby požádala čtenáře, aby aspoň někteří nám poslali některé ze starých ročníků. Velice by nás to potěšilo a povzbudilo. Doufám, že rozumíte naší situaci. Kdyby to bylo možné rádi bychom si časopis zaplatili. Bratřsky vás zdravím v lásce Kristově. Jar. Škrobák."

(Pozn. redakce: Čtenáři, kteří by mohli vyhovět žádosti br. Škrobáka mohou zaslati přímo na jeho adresu starší čísla Husova Lidu. Adresa jest: Jaroslav Škrobák, Bjelošovec p. Kutjevo, Jugoslavia, Europe.)

(Paříž, Francie) "Náhodou se mi dostal do rukou váš časopis Křest'anské Listy a Husův Lid. Jméno vašeho časopisu vyvolalo ve mne vzpomínky na domov. Před 63. roky jsem se učil v Třebíči na Moravě kožešníkem. V té

době přijeli do Třebíče herci z Prahy a zvali lid, aby se přišli podívat na soud a upálení Mistra Jana Husa za Pravdu a Lásku Boží. Bůh asi tomu chtěl, aby zapoměli v Praze černé, červené, modré a bílé čepice. a tak můj mistr musel na rychlo je ušít a já, jako učedník, jsem je hercům zanesl. U pokladny mi zaplatili a dali i vstupenku do divadla. Avšak naši římsští kněží zapověděli všem římským katolíkům účast v divadle. — Můj mistr mě zamkl, abych nemohl jít, ale já jsem se tam přece dostal. Přešel jsem řeku Jihlavku, která tekla za domem a do divadla jsem se dostal. Byla tam jen hrstka lidí ač místnost byla pro několik set. Divadlo na mě velice zapůsobilo. Nad jevištěm byl na bílém plátně červený nápis, "Národe, probud' se! Miluj Pravdu, dopřej Pravdu a zastávej Pravdu!" Tam jsem též si uvědomil, že za Pravdu musí věřící i někdy trpět. Díky Bohu, od té chvíle moje touha byla býti Pravdě věren. Trvalo to však ještě dlouho než jsem Pravdu Páně plně poznal. Bylo to jednu neděli v r. 1909 v Paříži v Armádě Spásy, kde jsem ponejprv dostal do rukou českou Bibli. Tak se mi zalíbilo Slovo Boží, že od té doby jsem jej nepřestal číst a mnoho dobrého jsem získal a mnohému trápení a pokušení ušel. — Mám zde v Paříži kožešnický obchod, kde se 2. a 4. neděli v měsíci scházíme u Slova Božího. Byl bych rád, kdyby některý bratr neb sestra projíždějící Paříží nám někdy posloužili Slovem Božím. Paříž jest hnízdem Satana a duše se nenasnadno získávají . . . Promiňte mé psaní Jest mi již 78 roků a na levé oko nevidím. ale mé srdce je zdravé a denně se modlí za vás a za všecken náš lid. Pán zástupů buď s vámi. Bratrský váš, Holíč, 173 Rue St. Honoré, Paris 1, Fourreur."

(*Western Springs, Ill.*) "Sděluji vám, že 25. července t. r. odešel k svému Pánu br. Jan Dlouhý z Milwaukee. Br. Dlouhý se narodil v Československu v r. 1874. V mládosti uvěřil v Pána Ježíše a v křesťanském duchu vychoval i svoji rodinu. Byl velkým milovníkem Slova Božího a pravidelným čtenářem Křesťanských Listů a Husova Lidu. Pod vlivem br. kaz. Jelínka a pak br. far. J. Teplého, vstoupil do presbyterni církve, v níž byl po mnoho let starším a činným členem až do své smrti. Svou církev miloval a podporoval ji jak modlitbami tak i hmotnými dary. Jediná jeho radost byla slyšet a číst

Slovo Boží. Svého Spasitele miloval a těšil se na okamžik, kdy Ho spatří tvář v tvář. Jeho manželka ho předešla před pěti lety. Zanechává zde 5 dcer, 1 syna, 7 vnuků, 5 pravnuček a mnoho přátel. Kéz sám Bůh potěšuje zarmoucených. — Na památku br. Dlouhého přikládám dar \$10.00.

Vaše,

Caroline Zimmerman.

Předplatné a dary . . .

na práci a časopis Jednoty došlé do 12 srpna 1960

Mrs. F. Palenik, Phillips, Wis.	
(pro Mrs. J. Pilch)	\$5.00
Elizabeth Pavlus, Utica, N. Y. (Books)	2.25
F. Milutinovich, Park Falls, Wis.	6.00
Frank Weisl, Roma, Italy ..	10.00
Paul Brusil, Binghampton, N. Y.	3.00
Emil H. Jerabek, Silver Lake, Minn. ..	2.00
F. J. Stuchlik, Georgetown, Texas	2.00
Mrs. Frank Dystensky, Scribner, Neb.	5.00
Anton Filipi, Hopkins, Minn.	2.00
Mrs. Marie Pospisil, Minitonas, Canada	
(pro chudé)	3.00
Mrs. John Travnicek, Tyndall, So. Dak.	
(zasláno pro Mrs. J. Vavruska) ..	2.00
Dr. F. Pokorny, Ely, Iowa (předplatné pro	
sebe a pro Justus J. Pokorny, Bensenville, Ill.)	10.00
Frank Ondráček, Chicago, Ill.	3.00
Agnes Motyčka, Clarkson, Neb.	2.00
Frank Hejzlar, Park Falls, Wis. (k	
učení památky zesulé manželky)	15.00

S díky přijala a o další pomoc a přízeň čtenářů prosí, Národní jednota žsl. protestantů v U. S. A. a Kanadě, Mr. John Opie, pokl., 4800 South Ave., Chicago 9, Illinois.

Čtete a rozšiřujete Křesťanské Listy a Husův Lid. Předplat'te je svým přátelům. — Podporujte práci Jednoty. Z dopisů i zpráv, které jsou čas od času uveřejňovány jistě vidíte, že Jednota koná důležitou práci pro naše uprchlíky a celosvětovou kolonii Čechoslováků.